

Korkeasaaren eläintarhan toimintasuunnitelma vuodelle 2012

Viraston toiminta-ajatus, visio ja arvot

Toiminta-ajatus

- Korkeasaari edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä
- ylläpitämällä monipuolista eläimistöä mahdollisimman luonnonmukaisissa oloissa ja noudattamalla eläintenhoidon uusinta tietämystä
 - painottamalla harvinaisia ja uhanalaisia lajeja
 - osallistumalla luonnonsuojelutyöhön luonnossa
 - edistämällä harvinaisten ja uhanalaisten lajien palauttamista luontoon
 - suuntaamalla opetus- ja valistustyötä perheisiin ja kouluihin
 - ylläpitämällä monimuotoista kasvillisuutta osana viihtyisää ympäristöä
 - tarjoamalla kävijöille luontoaiheisia elämyksiä
 - harjoittamalla alan tutkimustoimintaa.

Viraston visio

Korkeasaaren eläintarha on ympäristönsuojelutyöstään tunnettu, aktiivinen ja elämyksellinen luontokeskus.

Viraston arvot

- Monimuotoisuuden suojelu
- ympäristötietoisuus
- elämyksellisyys
- asiakaslähtöisyys
- eläinten hyvinvointi
- henkilöstön hyvinvointi

1. Yleistä

Korkeasaaren yleissuunnitelma 2012–2022 valmistui keväällä 2011 ja hyväksyttiin eläintarhan johtokunnassa 26.5.2011. Yleissuunnitelmassa esitetään Korkeasaaren kehittämistä monialaisen biopuiston suuntaan.

Päämääränä yleissuunnitelmatyölle on niveltää Korkeasaari osaksi itäisen Helsingin tulevia liikenne- ja infrastruktuuriratkaisuja (mm. Kalasataman kaupunginosa ja Kruunusillat). Yleissuunnitelma tähtää siihen, että Korkeasaaresta muodostuu kolmen Korkeasaaren muodostama kokonaisuus (Eläintarha, Itämeri ja näyttelyt). Yleissuunnitelman tarkoitus on integroida Korkeasaari aikaisempaa paremmin Helsingin keskustan kaupunkirakenteeseen ja julkisen liikenteen verkostoon.

Korkeasaaren eläintarhatoimintojen ja suojelutyön monipuolistamista ohjaa myös vuoden 2008 arkkitehtuuri-ideakilpailussa esiin tuodut tavoitteet.

Korkeasaaren eläintarha aloittaa Yleissuunnitelma 2012–2022 :n mukaisen suunnittelutyön ja hankesuunnitelmien laadinnan. Vuoden 2012 ohjelmassa on hankesuunnitelmien laadinta (1) Australian alueesta, (2) Suomen ja Pohjois-Euroopan alueesta, (3) informaatiojärjestelmistä, (4) puisto- ja viheraluesuunnittelusta ja (5) Etelä-Amerikka-talon perusparannuksesta. Sammakkoeläinten uudisrakennushanketta lykätään odottamaan Australian teema-alueen hankesuunnitelman valmistumista.

Vuoden 2012 aikana valmistuu Korkeasaaren tila-analyysi. Analyysin avulla selvitetään mm. käytettävissä oleva toimistotila ja tuleva tilan tarve. Vuoden 2012 aikana arvioidaan luontokoulurakennuksen korvaaminen väliaikaisella ratkaisulla, johon varataan tilaa myös toimistokäyttöön sekä arvioidaan vierastalon jatkokäyttö.

Keväällä 2012 on tarkoitus nimetä Korkeasaaren yleissuunnitelman mukaista rakentamista ohjaava työryhmä, jossa on edustus Talous- ja suunnittelukeskuksesta, Kaupunkisuunnitteluvirastosta ja Rakennusvirastosta. Korkeasaaren edustaja toimii työryhmän puheenjohtajana. Rakentamisen käytännön toteutus tapahtuu Korkeasaaren ja Rakennusviraston yhteisen projektiryhmän toimesta.

Osana yleissuunnittelua vuonna 2013 käynnistetään Korkeasaaren vastaanottoalueen hankesuunnitelma. Uuden vastaanottoalueen on kaavailtu sijoittuvan saaren pohjoispäähän. Vastaanottoalueelle siirretään vesiliikennesatama ja lipunmyynti. Vastaanottoalueen yhteyteen on alustavasti suunniteltu sijoitettaviksi seuraavat toiminnot:

- luontokoulu
- näyttelytila (kiertävät eläintarha- ja luontonäyttelyt, multimedia-, immersio- ja virtuaalitekniologiaa hyödyntävät näyttelyt). Näyttelytilojen vaihtoehtoiset toteutusmallit arvioidaan vuoden 2012 kuluessa
- monitoimisali
- ravintola
- tapahtuma-aukio
- kauppoja
- Kruunusilta-hankkeen mukainen varaus julkiselle liikenteelle
- liikenneyhteyden pääteasema Mustikkamaalta/Kalasataman metroasemalta
- eläintarhan toimisto- ja työtilat

Yleissuunnitelman mukaisesti eläintarha jaetaan eläinmaantieteellisiin kokonaisuuksiin, jotka toteutetaan rakentamalla ne valmiiksi kukin yhtenä kokonaisuutena. Suunnitelmassa tähdätään Korkeasaaren lämpimien sisätilojen liittämiseen yhteen uuden vastaanottoalueen kanssa maanalaisella rakentamisella, jolloin saadaan aikaan laaja vuoden ympäri toimiva sisätilakokonaisuus.

Yleissuunnitelman kannalta on keskeistä niveltää Korkeasaari vireillä olevaan Kruunusillat-suunnitelmaan ja selvittää rinnalla kevyen joukkoliikenteen väylän toteuttamista Kalasataman metroasemalta valmisteilla olevaa Isoisän siltaa (Kalasatama–Mustikkamaa) hyödyntäen.

Yleissuunnitelman ja toteutettavien uusien liikenneyhteyksien avulla Korkeasaari tähtää voimakkaaseen kävijämäärän kasvuun. Lisäksi olemassa olevien julkisten liikenneyhteyksien (bussit 11 ja 16) mahdollisia muutoksia seurataan ja pyritään vaikuttamaan siihen, että Korkeasaaren tarpeet huomioidaan linjojen suunnittelussa.

Vuoden 2012 aikana pyritään vakinaistamaan luonnonvaraisten vahingoittuneiden eläinten hoito osaksi Korkeasaaren toimintaa ja tutkitaan siirtyminen päivystyspalveluiden ostosta kahden eläinlääkäriin malliin. Toiminnan tehostamiseksi käydään neuvottelu ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön kanssa valtion osallistumisesta kustannuksiin.

Korkeasaari osallistuu vuosien 2012–2013 aikana ALTA-suojeluhankkeeseen (vakiintunut yhteistyö amurinleopardin ja amurintiikerin suojelemiseksi) sekä maailman sammakko-eläimiä tukevaan Amphibian Ark -suojeluhankkeeseen yhteistyössä Korkeasaaren ystävien kanssa. Varoja kerätään myös Korkeasaaren luonnonvaraisten eläinten hoitolan toiminnan tukemiseen.

Eläintarha käynnistää valmistautumisen vuonna 2014 pidettäviin Korkeasaaren 125-vuotisjuhliin perustamalla historiatoimikunnan, joka myös koordinoi juhluvuonna julkaistavaa eläintarhan historiikkaa. Vuonna 2012 arkistoidaan sähköiseen palveluun eläintarhan historiaan liittyvä materiaali. Eläintarhan kirjastokokoelmia täydennetään Korkeasaarta koskevalla kirjallisuudella.

Korkeasaaren eläintarha on aktiivisesti mukana alueellisen demokratian kehittämisessä ja valmistelun avoimuuden lisäämisessä kaupunginhallituksen demokratiaryhmän ohjaamalla tavalla.

Korkeasaaren kaikessa kehittämistyössä on tavoite tukea kaupungin yhteisiä tavoitteita ja osaltaan vaikuttaa kaupungin vetovoimaisuuteen monipuolisia elämyksiä ja palveluja tuottavana pääkaupunkina. Korkeasaaren palvelut liittyvät matkailu- ja kulttuuripalveluiden sekä ympäristö- ja luontotietoisuuden lisäämiseen Helsingissä.

1.1 Kehityshankkeet

Korkeasaaren tulevan näyttelykeskuksen toiminnan pohjaksi selvitetään erilaisia vaihtoehtoja. Yhteistyötä Kalasataman keskuksen kanssa punnitaan tutkimalla mahdollisuuksia eri laajuisiin ratkaisuihin: pieni toimipiste, ikään kuin Korkeasaaren näyteikkunana, keskisuuri näyttelytila tai koko näyttelykeskuksen perustaminen Kalasatamaan.

Toisena kehityshankkeena selvitetään erilaisia liikennevaihtoehtoja Kalasataman metroasemalta Korkeasaareen.

Korkeasaaren ja Suomenlinnan yhteenlaskettu kävijämäärä antaisi hyvän perustan saarten välisen liikennöinnin järjestämiselle. Merellinen Helsinki -hankkeen yhteydessä selvitetään matkailun edistämisen kannalta mm. säännöllisen reittiliikenteen mahdollisuutta Kalasataman Korkeasaaren Suomenlinnan ja Jätkäsaaren matkustajasataman välillä.

Merellinen Helsinki -hankkeessa Korkeasaaren painopiste on toiminta yhteistyössä Suomenlinnan kanssa mm. majoitus- ja tapahtumapalvelujen järjestämisessä ja vesiliikennekysymysten uudistamisessa.

Merellinen Helsinki -yhteistyömuotoja ovat myös vakiintunut osallistuminen Helsingin saariston linnustoseurantaan yhteistyössä Helsingin ympäristökeskuksen kanssa sekä uhanalaisten lajien ja elinympäristöjen kartoitus erityisesti Helsingin Itäisen saariston käyttösuunnitelma ja kaavoitusta, sekä osallistuminen puolustusvoimilta vapautuvien saarien käyttösuunnitelmien laatimiseen.

Korkeasaari osallistuu Helsingin pelastuslaitoksen kanssa soveltuvien osin Suomenlahden öljyntorjuntaohjelmaan Palosaaren luonnonvaraishoitolan toimintaa suuntaamalla ja osallistumalla yhteiseen pelastusharjoitukseen elokuussa 2012. Öljyntorjuntavalmiuteen osallistuminen liittyy Korkeasaaren myös Itämerihaaste-ohjelmaan.

Merellinen Helsinki -kokonaisuuteen ja öljyntorjuntavalmiuteen osallistuminen edellyttää Korkeasaaren venelaiturin kunnostusta ja työyhteysveneen hankintaa kaudella 2012.

Hylkysaareen perustettavaksi suunnitellun Itämeri-keskuksen taustaselvitystyötä jatketaan. Itämerinäyttelyn sisällöntuottamiseen yhteistyökumppaneita tavoitellaan niin merentutkimuksen ja -suojelun parista kuin suojelussa toimivista säätiöistä ja yhteisöistä.

Jo ennen Itämerikeskuksen toteuttamista kaupungin ympäristökeskuksen kanssa käynnistetään Itämeriaiheista yhteistyötä ja toimintoja vuosina 2012–2013 tähtäimenä osallistuminen Helsingin Ruuti-nuoriso-ohjelmaan.

Korkeasaaren puistojen uudistamisohjelmasta valmistuvat kaudella 2012 Kurkipuisto ja Perhospuisto. Perhospuistoteemaan tullaan liittämään vuodesta 2013 hanke, jossa osana Merellinen Helsinki -aloitetta Korkeasaari toteuttaa Helsingin saariston uhanalaisten perhosten suojeluohjelmaa.

Korkeasaaren puistojen ja viherrakentamisen kokonaisvaltaiseksi toteuttamiseksi vuodesta 2013 eteenpäin laaditaan koko saaren kattava puisto- ja viherrakennussuunnitelma vuosien 2012–2013 aikana. Suunnitelma kattaa myös Korkeasaaren kunnallistekniikka- ja logistiikkasuunnitelman.

Korkeasaari laatii uhanalaisten lajien suojeluohjelman, jossa määritetään eläintarhan panostus EAZAn, WAZAn ja IUCN:n ohjaamiin lajiensuojeluhankkeisiin sekä arvioidaan missä kotimaisissa ja eurooppalaisissa suojeluhankkeissa Korkeasaari on mukana. Erityinen paino asetetaan Itämeren alueen lajiensuojelutyöhön. Uhanalaisuusohjelma valmistuu kesäkuussa 2012.

Korkeasaaren paikkatietojärjestelmä valmistuu vuoden 2012 aikana. Vuoden 2012 aikana arvioidaan Kutsuva Saari -hankkeen tähänastiset tulokset ja arvioidaan hankkeen jatkuminen.

2. Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelun osalta Korkeasaaren strategiatyön painopisteenä on vuosina 2012–2013 suunnitella toimenpiteet ja rakentaa seurantajärjestelmät, joilla eläintarhan yleisilmettä ylläpidetään asiakkaita kiinnostavana ja elämyksellisenä. Suunnittelun keskiössä on asiakaskokemuksen ohjaaminen, sisältölähtöisyys, uuden tekniikan hyödyntäminen ja elämyksellinen sekä havainnoiva pedagogiikka. Suunnittelu ulottuu aina tarhojen ulkoasusta verkkosivustoon sekä kattavan yleisilmeen alueiden ominaispiirteet huomioivan graafisen ilmeen toteuttamiseen. Vierailun elämyksellisyyttä ja suunnistamisen helpottamista varten pilottihankkeena toteutetaan Kissalaaksoon ja Etelä-Amerikkataloon multimediapohjainen infokokonaisuus. Teknisiä inforatkaisuja testataan vuonna 2012 niin sisä- kuin ulkotiloissa.

Eläintarhan vuoden 2012 teemana on kaupunkiluonto ja ihmisen seuralaislajit. Osana kaupunkiluontoteemaa alkukesästä nostetaan esiin Palosaassa sijaitseva uudistettu luonnonvaraisten eläinten hoitola. Kaupunkiviljelyä tuodaan esiin sekä perustamalla oma kaupunkiviljelmä että näyttelynä ja lasten toimintapisteenä Pääsiäissaari-tapahtumassa.

Kaupunkiluontoa esitellään eläintarhan verkkosivuilla, yleisövarteilla ja oheismateriaaleissa 'Kuukauden eläimen' avulla. Kuukauden eläimet ovat ilves (tammikuu), huuhkaja (helmikuu), kettu (maaliskuu), halli (huhtikuu), orava (toukokuu), valkoposkihanhi (kesäkuu), siili (heinäkuu), rupikonna (elokuu), vaivaishiiri (syyskuu), karhu (lokakuu), huonehämähäkki (marraskuu) ja tilhi (joulukuu).

Yleisötapahtumien avulla tuodaan esille eläintarhan ympärivuotisuutta, tärkeitä ympäristö- ja luontoaiheita ja niiden avulla edistetään myös varainkeruuta uhanalaisten lajien suojeluohjelmiin. Taidetapahtumillaan Korkeasaari osallistuu pääkaupungin 200-vuotisjuhlintaan.

Vuoden aikana toteutetaan seuraavan kalenterin mukaiset yleisötapahtumat:

- Art Meets Ice 4.–5.2., 11.–12.2
- Hämäräretket 13.–19.2.
- Talvisafari 20.2. – 4.3.
- Pääsiäissaari 6.–9.4.
- Muuttolintupäivä ja -retki 12.–13.5.
- Art Meets Sand 6.–10.6.
- Kissojen Yö 7.9. ja 14. 9.
- Korkeasaaripäivä 4.10.
- Tallitontun talvi 8.12.–6.1.

Haastavien kävijäryhmien tavoittamista tutkittiin Tekesin Vapaa-ajan ohjelman yhteistyöhankkeessa Tampereen yliopiston kanssa kesällä 2011. Asiakaskokemuksen tutkimusta jatketaan Tampereen yliopiston kanssa, mikäli seuraavalle hankkeelle saadaan edelleen rahoitusta Tekesistä.

2.1 Ympäristökasvatus

Eläintarhan ympäristökasvatustyössä kerrotaan monimuotoisuuden suojelusta, erilaisten elinympäristöjen suojelun tarpeesta ja kestävästä elämäntavoista. Ympäristökasvatustyö kohdistuu niin ns. suureen yleisöön kuin koulu- ja opiskelijaryhmiin.

Karhulinnan näyttelytilan ja kokoontumistilojen perusparannus valmistuu maaliskuussa. Tämän jälkeen näyttelytilaan toteutetaan seuraavia vaihtuvia yleisönäyttelyjä: Toiminnallinen kaupunkiviljelynäyttely Pääsiäissaari-tapahtumassa huhtikuussa, Itämeri-aiheinen taidenäyttely kesäkuukausina ja ilmastomuutoksen vaikutuksia käsittelevä kiertonäyttely syksyllä. Vuodeksi 2013 toteutetaan eläinten virikkeistä kertova toiminnallinen näyttely.

Eläintilojen yhteyteen tuotetaan uusina infokokonaisuuksina Mongolia-teemainen näyttely jurtaan ja koralliriutoista kertova näyttöpohjainen ohjelma Amazoniaan. Uusille eläinlajeille - vikunjalle, pesukarhuille, gundille ja perhospuistolle - toteutetaan omat näyttelymateriaalinsa hankkeiden valmistumisaikataulujen mukaan. Myös lajistoon palaaville kyllille ja skunkeille toteutetaan uusitut näyttelytaulut.

Amazonia -talon uusia kohteita valmistuu keväällä 2013 ja niiden yhteydessä esitellään mm. kiekkokalojen lajiutumista ja orkideojen ja pölyttäjiä välistä kehityshistoriaa.

Hiihtomasesonkia varten 2012 teetetään Talvisafarille uusi teemareitti, joka esittelee eläinten tapoja selviytyä talvesta. Reittiä laajennetaan ja täydennetään uusilla toimintapisteillä talveksi 2013.

Kouluja varten tarjotaan luontokoulupäiviä luontokoulu Arkissa, ohjattuja reittejä luokkaretkiaikaan sekä erityisesti yläasteille ja lukioille ohjelmallisia opetustapahtumia. Päivähoitoikäisiä varten on suunniteltu yhteistyössä WWF:n kanssa oma ahma-aiheinen ohjelmansa, jota toteutetaan kevättalvella. Kesällä järjestetään 4 viikon mittaista päiväleiriä 8-12 -vuotiaille.

Uutena kouluyhteistyönä toteutetaan sammakkojen ja vesiliskojen elinpaikaksi sopivan laajasalolaisen lammen kunnostustöitä yhdessä paikallisten koulujen kanssa. Sammakkoeläinten elämään perehdytään maastoretkillä lammelle ja oppilaita kannustetaan myös levittämään sammakkoeläinten suojeluviestiä omassa elinpiirissään.

Suomenlinnan nuorisokeskuksen ja Harakan luontokoulun kanssa suunnitellaan ja kokeillaan leirikouluyhteistyötä '3 saaren seikkailu' -ohjelmalla.

2.2. Viestintä

Korkeasaaren mediaviestinnässä keskitytään entistä enemmän toimittamaan monimuotoisuuden suojelua, suojeluhankkeita ja eläintarhojen työtä koskevia uutisia. Korkeasaaren omista asiantuntijoista kootaan kirjoittajarinki, joka tekee sisällöntuotantoa sekä viestinnän että omien infojärjestelmien tarpeisiin. Verkkosivustoa kehitetään palvelemaan mediaa ja asiantuntijoita myös portaalina eläintiedon lähteille.

Verkkosivut ovat myös eläintarhan pääasiallinen asiakasviestinnän kanava yhdessä kuukausittain toimitettavan uutiskirjeen kanssa. Korkeasaaren verkkosivuille toimitetaan videoita ja uutisia viikoittain. Uutena kokonaisuutena toimitetaan venäjänkieliset vakiosivut. Myös verkkosivujen erillisen mobiiliversion ylläpitämisen kannattavuutta selvitetään. Julkaisujärjestelmän vaihtoon valmistaudutaan. Korkeasaari.fi -sivustolla toteutetaan 4 viikkoa kestävä kävijäystävällisyystutkimus kesällä 2012 viime vuoden tapaan. Eläintarhan johtokunnan päätösasiakirjat eriytetään verkkosivuilta omaksi kokonaisuudeksi siten, että päätösasiakirjojen julkaiseminen tulee automaattiseksi Ahjo-asianhallintajärjestelmän kautta.

Sosiaalinen media on käytössä mm. kuvien ja videoiden julkaisemisessa (Flickr ja YouTube). Keväällä 2012 kokeillaan eläintarhan oman Facebook -sivuston ylläpitoa. Kokeilun jatkosta päätetään saatujen kokemusten mukaan.

Korkeasaaren intranet saatetaan valmiiksi kaupungin yhteiselle Helmi-alustalle. Sisäisen viestinnän käytännöistä ja työnjaosta sovitaan hallintoyksikön ja asiakaspalveluyksikön kesken. Sisäisen viestinnän uutena kanavana otetaan käyttöön yhteisten tilojen monitorit.

Korkeasaaren medianäkyvyyttä seurataan sekä lehtileikeseurannan että sähköisen mediaseurannan avulla. Määrällisen seurannan lisäksi tehdään laatuanalyysi viimeisen kolmen vuoden aikana runsaasti julkisuutta saaneista eläintarhan uutisista. Lisäksi kartoitetaan eläintarhan maineriskejä.

2.3. Markkinointi ja myynti

Korkeasaari panostaa vuoden 2012–2013 toiminnassa voimakkaasti markkinoinnin kehittämiseen ja ympärivuotisen aukiolon esille tuomiseen mm. neljän vuodenajan tematiikalla. Talvikauteen ja talven elämyksellisyyteen panostetaan etenkin jäänveistotapahtuman ja sen jälkeisten iltaopastusten sekä uusitun hiihtolomakauden reitin myötä. ”Korkeasaaren talvielämykset” -suunnitelma hyväksyttiin osaksi WDC Helsinki 2012 ohjelmakokonaisuutta.

Pitkään jatkunut verkkokauppahanke saatetaan loppuun. Hankkeen kompastuskivenä ovat olleet mm. monen palveluntuottajan järjestelmien yhteensovittaminen. Jatkossa siirrytään yhden toimittajan kokonaisvaltaiseen myyntijärjestelmään. Teknologinen kehitys verkkomaksamisessa mahdollistaa jatkossa ns. clearing-mallin toteutumisen, jonka turvin voidaan myydä pääsylipputuotteiden ympärille rakentuvia, useamman palveluntuottajan yhteispaketteja. Verkkokaupan kautta pystytään myös tarjoamaan oma myynti- ja raportointiratkaisu Korkeasaaren myyntiagenteille, joita ovat mm. hotellit ja laivayhtiöt.

Myynnin painopistealueena ovat yritysasiakkaat. Uusien palvelutuotteiden kehittämistä jatketaan yhteistyössä ravintolapalveluiden kanssa. Kokouspalveluiden lisäksi keskitytään yritysten asiakastapahtumiin. Ravintolayrittäjä vastaa varsinaisesta asiakashankinnasta, mutta eläintarha osallistuu aktiivisesti uusien kontaktien luomiseen ja palveluiden markkinointiin mm. yritysmessuilla ja -tapahtumissa sekä omien medioiden kautta. Yritysmyyntiin ja asiakastapahtumien kehittämiseksi käynnistetään yhteistyö ulkopuolisen tapahtumajärjestäjän kanssa, joka osallistuu aktiivisesti asiakashankintaan. Toimintatapojen tehostamiseksi Korkeasaari ja ravintolapalvelut ottavat käyttöön yhteisen webpohjaisen ryhmävaraustyökalun sekä säännölliset kokoukset.

Venäläisten matkailijoiden määrän kasvaessa myös Korkeasaassa on vierailut viime vuosina entistä enemmän venäläisiä. Venäjän matkailijoille kohdennettua markkinointia kehitetään yhteistyössä kaupungin matkailutoimen kanssa.

Tehokkaiksi havaittuja markkinointiviestinnän digitaalisia kanavia kehitetään edelleen: omat verkkosivut, sosiaalinen media, Zootiset-asiakaskirje sekä näkyvyys yhteistyökumppanien medioissa tavoittavat suuren määrän kuluttajia. Yhteistyötä HOK-Elannon ja partneriverkoston kanssa tehostetaan. Uusia markkinointiyhteistyökumppaneita ja sponsoreita tavoitellaan.

Markkinointistrategiassa huomioidaan entistä enemmän kaupungin yhteiset päämäärät ja linjataan toiminta sitä tukevaksi. Toimintaa pyritään niveltämään erityisesti Mereinen Helsinki -matkailukokonaisuuteen, WDC 2012 designpääkaupunkivuoden tapahtumiin sekä Forum Viriumin hankkeisiin.

3. Koulutus ja työn kehittäminen

Henkilöstön koulutusohjelmassa vuodelle 2012 korotetaan henkilöstön osaamisen kehittämistä tulevia tarpeita varten. Vuoden 2012 aikana tarkennetaan yksiköiden sisäistä työnjakoa ja vastuita. Tavoite on myös lisätä koulutukseen panostamista.

Sekä Korkeasaassa toimivien yrittäjien kesätyöntekijöille että eläintarhan omille kausityöntekijöille järjestetään tutustumistilaisuus (perustietoa Korkeasaaren eläintarhasta ja opastettu kierros saassa) touko-kesäkuussa. Varsinaisesta perehdyttämisestä vastaavat yksiköt itse.

Koko henkilökunnalle tarjotaan mahdollisuus uusien sähköisten työvälineiden käyttöön valmentavaan koulutukseen.

Esimiehille järjestetään kriisiviestintää/hankalia mediatilanteita koskevat media-valmennukset. Kaikkien tiedotusvälineiden kanssa asioivien työntekijöiden valmiuksia parannetaan yleisellä mediakoulutuksella.

Eläintarhan johtokunta vierailee toukokuun alussa Ranskassa. Virkamatkan tarkoituksena on tutustua Beauvalin ja Douén eläintarhoihin ja syventää johtokunnan jäsenten osaamista ja perehtymistä Korkeasaaren yleissuunnitelman mukaiseen kehittämistyöhön.

Eläintarhan johtaja osallistuu EAZAn neuvoston kokoukseen Münchenissä huhtikuussa 2012, maailman eläintarhaliitto WAZAn -vuosikokoukseen Melbourne'ssa syyskuussa 2012 sekä Singaporessa pidettävään Australian ja Aasian alueen eläintarhatapamiseen.

Intendentti ja kuraattorit osallistuvat EAZAn vuosikokoukseen Innsbruckissa.

Yksi kuraattoreista osallistuu EAZAn TAG-kokoukseen Walsrode'ssa. Kantakirjaa pitävä kuraattori koulutautuu EAZAn järjestämällä kurssilla Amsterdamissa. Rehuista vastaava hoitaja osallistuu EAZAn ravitsemusasiantuntijoiden kokoukseen Zürichissä. Uusien lajien perehdytyksen puitteissa kuraattori ja kolme eläintenhoitajaa vierailevat lajeja pitävissä tarhoissa. Eläintenhoitaja osallistuu lisäksi EAZA-akatemia kurssille Amsterdamissa. Eläinlääkäri osallistuu eurooppalaisten eläintarhaeläinlääkäreiden vuosikokoukseen.

Ympäristöyksiköstä osallistuu yksi puutarhuri 13.–18.5.2012 pidettävään Regional Environment Enrichment konferenssiin, yksi puutarhuri 18.–19.10 pidettävään EAZA Academy Exhibit and Planning- koulutukseen ja kaksi puutarhuria 8.-11.5. pidettävään EAZA ZOO Horticulture konferenssiin.

Eläintarhan johtaja ja markkinointipäällikkö osallistuvat Euro Attractions Show – tapahtumaan Berliinissä 9.-11.10.2012, jos kaupunginhallitus kevään aikana hyväksyy, että Korkeasaaren eläintarha liittyy kansainväliseen International Association of Amusement Parks and Attractions -yhdistyksen (IAAPA) jäseneksi.

Asiakaspalveluyksikön markkinointisuunnittelija ja ympäristökasvattaja osallistuvat toukokuussa monimuotoisuuden suojelua ja suojeluviestin välittämistä kävijöille käsittelevään EAZAn Conservation Forum 2012 -konferenssiin Wienissä.

Asiakaspalveluyksikön eläintarhalehtori ja opetuksesta vastaava ympäristökasvattaja osallistuvat ympäristövalistuksen ja eläintarhaopetuksen konferenssiin 21st International Zoo Educators' Biennial Conference Chesterissä (UK) elokuussa.

Koulutuksen ja erikoistumisen myötä parannetaan lisäksi myös kiinteistöyksikön valmiuksia eläintilojen ja yleisötilojen ylläpidossa ja rakentamisessa.

4. Eläimet ja eläintilat

Vuoden 2012 aikana laaditaan lajistosuunnitelma. Osana yleissuunnitelmaa laaditaan myös uhanalaisten lajien tarhaussuunnitelma. Suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota EAZAn EEP-lajistoon.

Kokoelmaan tulevat uudet lajit:

Uusia suojeluohjelma/kantakirjalajeja:

- gundi
- vikunja
- balinkottarainen
- kiekkokalal

Ihmisen seuralajit-vuositeemaan liittyvät lajit:

- pesukarhut
- skunkit (palaa lajistoon)
- kyy (palaa lajistoon)
- mustarotta (varauksella)

Kesäkuussa valmistuu Palosaaren karanteenin/luonnonvaraishoitolan mittava peruskorjaus. Siihen asti luonnonvaraisten eläinten vastaanotto on rajoitettua. Riikinkukoille suunnitellaan uusi talvitila. Vanhoja tarhatiloja ja – tarhapohjia tullaan peruskorjaamaan vuoden aikana (numerot viittaavat kiinteistöobjekteihin): kierteissarvivuohi 590860, paviaani 590056, vanha malaijitarha 590014, vanha mäyrätarha 590051, metsäpeura 590082.

5. Korkeasaaren eläintarhan hallintopalvelut

Korkeasaaren hallinnollisten tukipalveluiden kehittämistä jatketaan toimintavuoden aikana.

Tärkeimmät tavoitteet vuosille 2012 - 2013 ovat:

- o vuosikellon käyttöönotto. Vuosikelloon viedään sekä eläintarhan virastohallintoon liittyvät että eläintarhatoimintaan liittyvät pysyvät ja vaihtuvat kalenteriasiat. Hallinto suunnittelee ja toteuttaa Ahjoon pohjautuvan hankkeiden seurantajärjestelmän.
- o hallinto toteuttaa uuteen SAP-pohjaiseen Helsingin kaupungin taloushallintajärjestelmään räätälöidyn talouden ennustavan seurantajärjestelmän
- o talous- ja henkilöstöraportoinnin kehittäminen, tukemaan viraston johtamista
- o viraston toimintaohjeiden ja suunnitelmien päivittäminen
- o sopimuskannan päivittäminen
- o Korkeasaaren eläintarhan yleissuunnitelman toteuttamiseen osallistuminen
- o hallintokuntien välisen yhteistyön tiivistäminen mm. liikennöinnin, taloussuunnittelun ja aluesuunnittelun osalta
- o Korkeasaaren hallinnollisten toimintatapojen selkeyttäminen ja kehittäminen (mm. ohjeistus, delegointipäätökset)
- o Sisäisen tiedotuksen kehittäminen osana informaatiojärjestelmät -hanketta (ajankohtaisten asioiden näyttöpäätteet henkilöstö- ja toimistotiloihin)
- o vastuu Helsingin kaupungin strategian 2013–2016 valmistelutyöstä eläintarhan osalta
- o Korkeasaaren tukisäätiön perustamispäätöksen valmistelu
- o Korkeasaaren rakentamisen työryhmän (yleissuunnitelman kokonaistoteutuksen ohjaaminen, asemakaavatyöskentely ja investointibudjetin valmistelu) ja rakentamisen HKR-projektiryhmän perustaminen

Hallintoyksikkö kehittää palveluitaan yhteistyössä kaupungin keskitettyjä hallintopalveluita tuottavien yksiköiden (talous, hankinta, henkilöstö) kanssa. Tavoite on, että palvelut ovat kustannustehokkaita ja Korkeasaaren eläintarhaa johdetaan hyvien hallintotapojen mukaisesti. Korkeasaaren yleissuunnitelman toteuttaminen tulee edellyttämään hallintopalveluilta voimakasta panostamista lähivuosina.

Korkeasaari on esittänyt turvallisuus- ja riskienhallinnan parantamiseksi turvallisuuspäällikön toimen perustamista keväällä 2012. Kaudella 2012 kiinnitetään myös erityistä huomiota ATK-palvelujen lisäresursointiin.

5.1 Talousarvio 2012

Korkeasaari on nettobudjetoitu virasto. Eläintarhan talousarviossa vuoden 2012 tulokertymäksi on merkitty 3,0 milj. euroa, käyttömenoiksi 6,5 miljoonaa euroa ja toimintakatteeksi 3,6 miljoonaa euroa. Tavoitteena on, että vuoden 2012 aikana mahdollisesti saatavaa talousarvion tulokertymää ylittävää tuloa hyödynnetään rakennusten korjaushankkeiden, laitehankintojen, palvelujen ostojen yms. toteuttamisessa.

Korkeasaaren eläintarhalle myönnettyä investointimääräraha yleisten töiden lautakunnan käyttöön käytetään edellä mainittujen kehittämishankkeiden rahoittamiseen.

Jukka Salo
eläintarhan johtaja